

Anerkendelse af ryglidelse som arbejdsskade

Henstillet til Den Sociale Ankestyrelse at tage en sag om anerkendelse af en arbejdsskade op til fornyet overvejelse og samtidig bemærket, at det efter min opfattelse ville være nødvendigt ved ankestyrelsens fornyede behandling af sagen at tilvejebringe nærmere oplysninger om den pågældendes arbejds- og helbredsmæssige forhold.

FOB nr. 87.161

(J. nr. 1986-1611-031).

Forbundet A klagede for B over, at Den Sociale Ankestyrelse havde tiltrådt en afgørelse fra Sikringsstyrelsen om, at en anmeldt ryglidelse, som B havde pådraget sig under sit arbejde hos C, ikke kunne anerkendes som hørende under arbejdsskadeforsikringsloven.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at B, der var ansat som reparatør hos C, i perioden fra den 23. januar til den 18. februar 1985 var sygemeldt på grund af et lændehold. Han havde i en periode forud herfor arbejdet med opmuring af støbeskeer i umiddelbar nærhed af en indkørselsport, hvis automatiske åbne- og lukkesystem ikke fungerede. På grund af den åbenstående port blev han i den nævnte periode, hvor temperaturen udenfor var 10-20 minusgrader, udsat for kulde og træk.

I en lægeerklæring var det attesteret, at B siden den 23. januar 1985 havde været sygemeldt på grund af et lændehold, som opstod, da han var beskæftiget i sit arbejde, og at han havde gået til behandlinger hos lægen. Det blev videre oplyst, at B havde genoptaget sit arbejde »med nogen restsymptomer«.

Sagen blev forelagt dagpengeudvalget, idet B mente, at sygefraværet skyldtes en arbejdsskade, og at han derfor havde ret til sygedagpenge for 1. fraværsdag (karensdagen den 23. januar 1985). For at få undersøgt, om der var tale om en arbejdsskade, blev sygdomstilfældet anmeldt til Sikringsstyrelsen.

I en skrivelse meddelte Sikringsstyrelsen B, at lidelsen ikke gav ham ret til ydelser efter arbejdsskadeforsikringsloven, »da lidelser opstået efter kulde og træk ikke er omfattet af fortegnelsen over erhvervssygdomme i § 1 i Sikringsstyrelsens bekendtgørelse af 28. december 1984«.

Dagpengeudvalget meddelte herefter B, at han ikke havde ret til sygedagpenge for 1. hele fraværsdag, da sygefraværet ikke skyldtes en arbejds-skade.

Forbundet A klagede til Den Sociale Ankestyrelse over Sikringsstyrelsens afgørelse. I klagen henviste A til en udtalelse fra forbundets lægekonsulent, hvori det var anført, at der i forbindelse med kulde opstår en vis sammentrækning i musklerne, som kan sidestilles med et vist arbejde. Stærk kulde kunne således, ifølge lægens opfattelse, betragtes som en ekstra belastning, og dermed en fra det sædvanlige arbejde afvigende begivenhed.

Ankestyrelsen behandlede sagen i et møde og meddelte i en skrivelse til B, at styrelsen havde truffet følgende afgørelse:

»... Ankestyrelsen er enig med Sikringsstyrelsen i, at den anmeldte lidelse ikke er omfattet af den gældende fortegnelse over erhvervssygdomme.

Ankestyrelsen finder heller ikke, at lidelsen kan anses for at være bevirket ved noget ulykkestilfælde eller ved skadelige påvirkninger af få dages varighed.

Ankestyrelsen tiltræder således Sikringsstyrelsens afgørelse af 11. oktober 1985.

...«

Forbundet A gjorde i en skrivelse indsigelse mod ankestyrelsens afgørelse og anmodede ankestyrelsen om at revurdere sagen.

I den anledning gav ankestyrelsen forbundet en uddybende begrundelse for afgørelsen. Styrelsen anførte:

»... at ankestyrelsen umiddelbart har været enig med Sikringsstyrelsen i, at den anmeldte lidelse ikke var omfattet af den gældende erhvervssygdomsfortegnelse. Ankestyrelsen har endvidere ikke fundet, at der ved den anmeldte lejlighed skete noget ulykkestilfælde. Ankestyrelsen har herefter

overvejet, om den anmeldte lidelse kunne anses for at være bevirket ved skadelige påvirkninger af få dages varighed, jf. arbejdsskadeforsikringslovens § 9, 2), men efter at sagen havde været drøftet med én af ankestyrelsens lægekonsulenter, skønnede ankestyrelsen, at der ikke var årsags-sammenhæng mellem de beskrevne arbejdsforhold og den opståede lidelse. Ankestyrelsen har derfor ikke kunnet henføre den anmeldte lidelse under arbejdsskadeforsikringsloven og har således tiltrådt Sikringsstyrelsens afgørelse.

...«

Ankestyrelsen tilføjede, at det anførte i forbundets skrivelse ikke gav ankestyrelsen anledning til at ændre den trufne afgørelse, hvortil ankestyrelsen måtte henholde sig.

I sin klage til mig henviste forbundet til det anførte i udtalelsen fra forbundets lægekonsulent, og til, at det af referatet for et sikkerhedsudvalgsmøde hos C fremgik, at der havde været problemer med den omhandlede port.

I en udtalelsen i anledning af klagen meddelte Den Sociale Ankestyrelse, at det, der var anført i klagen, ikke gav ankestyrelsen anledning til yderligere bemærkninger. Ankestyrelsen henholdt sig til sin afgørelse og til den senere uddybende begrundelse herfor.

Efter en gennemgang af sagens akter anmodede jeg i en skrivelse ankestyrelsen om en nærmere redegørelse for, hvad ankestyrelsens opfattelse af sagen byggede på. Jeg bemærkede, at der som grundlag hverken for Sikringsstyrelsens, Dagpengeudvalgets eller Den Sociale Ankestyrelsens afgørelser havde foreligget oplysninger om,

- hvilke bevægelser B udførte,
- placeringen af B's arbejdssted i forhold til porten,
- hvorvidt B tidligere (eller senere) havde haft en lidelse i ryggen/lænden som i januar/februar 1985.

Jeg anførte i øvrigt, at jeg gik ud fra, at Sikringsstyrelsens, Dagpengeudvalgets og ankestyrelsens afgørelser ikke byggede på en antagelse om, at det er udelukket, at kulde- og trækpåvirkninger kan give en ryg/lændelidelse, som der var tale om i sagen.

Den Sociale Ankestyrelse udtalte herefter i en skrivelse til mig, at styrelsen på ny har forelagt sagen for den lægekonsulent, der tidligere havde udtalt sig i sagen. Under henvisning til lægekonsulentens udtalelse kunne ankestyrelsen henholde sig til sin afgørelse samt til den uddybende begrundelse til forbundet. Af skrivelsen fremgik det, at lægekonsulenten havde udtalt, at han ikke havde skønnet det nødvendigt at indhente yderligere oplysninger eller nærmere beskrivelse af arbejdsproceduren, »da evt. anerkendelse kun kan ske ved aksept af den postulerede årsags-sammenhæng, som af lægelige årsager klart kan afvises..., at det er uden lægevidenskabeligt hold, at træk skulle kunne give en ryglidelse, og at det må bygge på populærvideenskabelig litteratur, at træk kan forårsage somatiske lidelser«.

Til brug for min videre behandling af sagen fandt jeg på baggrund heraf at burde udbede mig en udtalelse fra Retslægerådet om det, lægekonsulenten havde udtalt. Jeg bemærkede i min skrivelse til Retslægerådet, at jeg forud for min forelæggelse af sagen for Retslægerådet havde haft en uformel (telefonisk) kontakt med Rigshospitalets Arbejdsmedicinske Klinik, der på det foreliggende grundlag ikke umiddelbart kunne afvise en sammenhæng mellem træk/kuldepåvirkninger og en ryglidelse.

Jeg modtog herefter følgende udtalelse fra Retslægerådet til lægekonsulentens bemærkning:

»... Det er en klinisk erfaring, at varme og kulde kan påvirke muskelfunktionen, et forhold, der bl.a. benyttes i behandlingen af forskellige reumatiske sygdomme. Ligeledes vides det fra arbejdsfysiologiske undersøgelser, at afkøling af muskulaturen i arme og ben kan medføre en nedsættelse af muskelkoordinationen. Teoretisk kan det derfor ikke udelukkes, at der kan være en større risiko for overbelastning af bevægeapparatet i forbindelse med kuldepåvirkning. Ved en litteratursøgning om emnet »udsættelse for kulde og sygdom« har Retslægerådet ikke kunnet finde videnskabelige arbejder, som enten kan be- eller afkræfte en sammenhæng mellem muskelsmerter og udsættelse for kulde/træk. Retslægerådet kan derfor ikke tilslutte sig lægekonsulentens udtalelse, at det er uden lægevidenskabeligt hold, at træk skulle kunne give en ryglidelse, da problemet rent faktisk ikke synes at være gjort til genstand for videnskabelige undersøgelser.

...«

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»I § 9 i arbejdsskadeforsikringsloven er en arbejdsskade defineret som:

»1) ulykkestilfælde, som skyldes arbejdet eller de forhold, hvorunder dette foregår,

2) skadelige påvirkninger af højst nogle få dages varighed, som skyldes arbejdet eller de forhold, hvorunder dette foregår, eller

3) erhvervssygdomme og andre sygdomme som nævnt i § 10.«

Afgørelsen af, om en lidelse kan anerkendes som en arbejdsskade efter arbejdsskadeforsikringsloven, beror på en skønsmæssigt præget vurdering af navnlig lægelig karakter. En sådan vurdering kan jeg efter de regler og den praksis, der gælder for min virksomhed, kun kritisere, såfremt der foreligger særlige omstændigheder.

En sådan særlig omstændighed kan være, at afgørelsen er truffet på et ufyldstgørende grundlag.

Den Sociale Ankestyrelse har som nævnt ovenfor fundet, »at der ikke var årsagssammenhæng mellem de beskrevne arbejdsforhold og den opståede lidelse«.

Som nævnt i min skrivelse ... til ankestyrelsen fandt jeg, at denne opfattelse hvilede på et spinkelt grundlag, idet der ikke forelå nærmere oplysninger i sagen om (B's) arbejdsbevægelser, hans arbejdssteds placering i forhold til porten og om eventuelle tidligere lidelser i ryg eller lænd. Jeg bemærkede, at det var en forudsætning for, at tilvejebringelse af sådanne oplysninger var relevante, at det ikke lægeligt kunne udelukkes, at kulde- og trækpåvirkninger kan give en ryg/lændelidelse som den, der er tale om i sagen.

Jeg må efter det, Den Sociale Ankestyrelse har udtalt, lægge til grund, at ankestyrelsen ved sin afgørelse har fundet, at det efter en lægefaglig vurdering er udelukket, at (B's) lidelse kunne opstå ved kulde/trækgenerne.

Denne lægefaglige vurdering har ikke fundet støtte i Retslægerådets udtalelse...

Jeg har herefter samtidig hermed henstillet til Den Sociale Ankestyrelse at tage sagen op til fornyet overvejelse. Ved ankestyrelsens fornyede behandling af sagen vil det efter min opfattelse være nødvendigt, at de ovenfor omtalte oplysninger om (B's) forhold tilvejebringes.

Jeg har bedt Den Sociale Ankestyrelse om at underrette mig om, hvad der videre sker i sagen.

...«

Supplerende oplysninger om sagen

I anledning af min henstilling til Den Sociale Ankestyrelse om at tage sagen op til fornyet overvejelse efter tilvejebringelse af yderligere oplysninger om B's helbredsmæssige og arbejdsmæssige forhold genoptog ankestyrelsen sagen.

Ankestyrelsen indhentede supplerende oplysninger om de lægeundersøgelser og behandlinger, der havde fundet sted af B's ryglidelse. Endvidere indhentede ankestyrelsen udtalelser fra bl.a. B's arbejdsgiver, C, og arbejdstilsynet om B's arbejdsmæssige forhold, og endelig forelagde ankestyrelsen på ny sagen for Retslægerådet.

Den 27. september 1988 sendte ankestyrelsen mig en kopi af sin samtidige skrivelse til B, hvori ankestyrelsen meddelte B følgende afgørelse:

»På baggrund af Deres egne og Deres arbejdsgivers oplysninger om Deres arbejdsforhold samt på baggrund af de foreliggende lægelige oplysninger, hvoraf det bl.a. fremgår, at De havde fået påvist en forudbestående ryglidelse og yderligere en forkortning af venstre ben, samt at Deres rygsymptomer var til stede i flere måneder efter, at De havde været udsat for kulde, finder Ankestyrelsen det fortsat overvejende sandsynligt, at den anmeldte ryglidelse ikke har sammenhæng med Deres arbejdsforhold.

Ankestyrelsen fastholder således sin afgørelse af 16. september 1986.«

Jeg foretog herefter ikke videre i sagen.